

Kvarnbäcksskolans plan mot kränkande behandling och diskriminering

2020/2021

PHONE

EMAIL

WEB

INNEHÅLL

1	INLEDNING	3
2	LAGAR OCH STYRDOKUMENT.....	4
3	DEFINITIONER	5
4	ÖVERSIKT AV DET ÅRLIGA ARBETET	6
5	UPPFÖLJNING	7
	5.1 Föregående års främjande och förebyggande åtgärder och insatser	7
6	KARTLÄGGNING	8
	6.1 Genomförande	8
	6.2 Resultat	8
	6.3 Sammanfattning.....	0
7	ÅTGÄRDER	11

BILAGA: ARBETSGÅNG VID DISKRIMINERING ELLER KRÄNKNING

1 Inledning

Om Kvarnbäcksskolan

Kvarnbäcksskolan ligger i norra Jordbro och byggdes 1979. Från och med hösten 2020 går drygt 380 elever på skolan. Skolan är en F-6 skola med fritidshem för årskurs F-3. Skolan har en lärstudio som är en kommungemensam grupp med plats för 10 elever. På skolan arbetar cirka 50 personal. Skolans ledning består av rektor, tre biträdande rektorer och intendent. Förutom pedagogisk personal finns skolsköterska, kurator, vaktmästare och restaurangpersonal.

Kvarnbäcksskolans vision

GLÄDJE TRYGGHET MÖJLIGHET

Kvarnbäcksskolans mål är att vara en skola där alla är välkomna som de är. En skola där både vuxna och barn känner sig trygga och respekterade. All personal ska därför aktivt arbeta med att förhindra all form av kränkande behandling och diskriminering.

Om planen mot kränkande behandling och diskriminering

Planen ska enligt Diskrimineringslagen och Skollagen fungera som utgångspunkt för arbetet mot diskriminering och kränkning. Syftet med planen är att visa hur vi på Kvarnbäcksskolan konkret arbetar förebyggande och främjande med dessa frågor. Den ska också visa vilka åtgärder vi vidtar om en elev känner sig diskriminerad eller kränkt av andra elever eller av personal. Kvarnbäcksskolans plan utformas av skolans elevhälsa och går i linje med Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Elever bidrar till planen bland annat genom den årliga trivselenkäten som fungerar som underlag inför kommande års plan samt genom klass- och elevråd. Föräldrar bidrar genom diskussion och synpunkter om planen som finns att ladda ner på hemsidan. Personal har svarat på en enkät kopplad till det förebyggande och främjande arbetet samt givits möjlighet att läsa och lämna synpunkter om planen innan den fastställts.

2 Lagar och styrdokument

Arbetet med likabehandling i skola och förskola styrs av nationella lagar och styrdokument

Diskrimineringslagen (2008:567)

Diskrimineringslagen finns för att motverka diskriminering samt för att främja allas lika rättigheter oavsett kön, könsidentitet eller uttryck, ålder, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, etnicitet eller sexuell läggning.

Skollagen (2010:800)

I skollagen finns grundläggande bestämmelser om skola och förskola. Dessutom beskrivs rättigheter och skyldigheter för barn, deras vårdnadshavare, skola samt kommun.

”alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt”

Läroplan för grundskola, förskoleklassen och fritidshemmet (2011)

”Barn och elever ska utifrån åldersanpassning medverka i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling”

Förordning (2006:1083 & 2011:681) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

FNs konvention om barns rättigheter (1989)

- Artikel 2 - Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.
- Artikel 3 - Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet.
- Artikel 6 - Varje barn har rätt att överleva och utvecklas.
- Artikel 12 - Barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det.

3 Definitioner

Diskriminering

- ✚ *Diskriminering* är när skolan missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med de lagskyddade diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet eller uttryck, ålder, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, etnicitet eller sexuell läggning.
- ✚ *Trakasserier* är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som hänger ihop med diskrimineringsgrunderna ovan.

Kränkande behandling

- ✚ *Kränkande behandling* kallas den handling som inte kan kopplas till någon diskrimineringsgrund men som kränker ett barn eller en elevs värdighet och kan vara
 - Fysiska: *slag, knuffar, sparkar, fasthållning*
 - Verbala: *förolämpningar, öknamn, könsord, svordomar, hot*
 - Psykosociala: *miner, gester, suckar, blickar, ryktesspridning, utfrysning*
 - I text/eller bildform: *sms, mms, e-post, sociala medier, lappar, brev, klotter*

Kränkningar som utförs upprepade gånger under en längre tid kallas mobbning.

Lärare eller annan personal på Kvarnbäcksskolan som får kännedom om ett barns upplevelse av trakasserier eller kränkning ska anmäla detta till rektor.

Rektorn ansvarar för att detta utreds och i förekommande fall vidtas åtgärder.

Detta utifrån 6 kap. i Skollagen (2010:800)

4 Översikt av det årliga arbetet

Höst:

Presentation av läsårets Likabehandlingsplan i arbetslagen.
Trygghetsvandring tillsammans med kurator och elevrepresentanter.
Utvärdering och analys av resultatet. Presentation i ledningsgrupp och arbetslag.

Vinter:

Snällkalendern.
Arbete med resultatet av trygghetsvandringen.

Vår:

Trygghetsenkät.
Utvärdering och samtal med elevrepresentanterna kring resultatet av enkäten.
Återkoppling från lärare och vårdnadshavare.
Utvärdering och analys av statistik från DF respons.
Utvärdering av årets plan.

Sommar:

Planering och utformande av ny plan.

Ständigt pågående:

Aktivt arbete mot diskriminering och kränkande behandling.
Stort fokus läggs på rastaktiviteter.
Kontinuerligt elevråd med fokus på elevdemokrati och elevinflytande.

5 Uppföljning

5.1 Föregående års främjande och förebyggande åtgärder och insatser

Främjande arbete stärker förutsättningarna för likabehandling i skolan och är mer övergripande.

Förebyggande handlar om att minimera risken för kränkningar utgår från identifierade riskfaktorer i skolan.

- ✚ Gemensamma uppstarts- och avslutningsstruktur på lektioner och övriga aktiviteter.
- ✚ Arbeta med positiv förstärkning i bemötande av elever.
- ✚ Fritidspersonal och pedagogisk personal som värdar på långrasterna.
- ✚ Trygghetsråd med elevrepresentanter från årskurs 1-6.
- ✚ Stort fokus på rastverksamheten utifrån elevernas intresse och erfarenheter.
- ✚ Aktivt arbete med att minska antalet förflyttningar och göra övergångar mellan lektioner smidigare för att undvika konflikter.
- ✚ Utvecklat skolans fysiska lärmiljö för att öka tillgängligheten för alla elever och på så vis skapa ett lugnare studieklimat.
- ✚ Elevhälsoarbetet har flyttat ut i arbetslagen genom regelbunden handledning av specialpedagoger och kurator.

6 Kartläggning

6.1 Genomförande

Kartläggningen baseras på skolans Trygghetsenkät, Trygghetsvandringen tillsammans med trygghetsrådet, personal och föräldrars synpunkter samt på elevers synpunkter utifrån de klass- och elevråd som varit under året och som rör denna plan. Skolans Trygghetsråd bestående av elevrepresentanter från årkurs 1 till 6 har fått vara med i kartläggningen och analysen av enkätsvaren. Även Trygghetsteamets analys ligger till grund för kartläggningen.

6.2 Resultat

Trygghetsenkät

Trygghetsenkäten genomfördes i maj 2020. Vi har haft problem med tekniken och har därför inte fått in alla elevers svar. Vi kan inte se vilka klassers svar som saknas. Det är ungefär hälften av elevernas svar som registretarts i vårt system.

De allra flesta känner sig trygga på skolan. Över 72 % svarar att de är trygga på skolan. Drygt 20 % svarar att de inte alltid är trygga på skolan. Resterande 6 % svarar att de inte vet om de känner sig trygga eller inte. Liknande siffrorna får vi på frågan om barnen än nöjda med sin skola. På frågan om eleverna känner sig glada när de går till skolan på morgonen svara även där ca 70 % att de oftast eller alltid är glada när de är på väg till Kvarnbäcksskolan.

Enkäten visar att över 90 % har kompisar att vara med om de vill det och de flesta upplever att lärarna har en positiv syn på eleverna och de tar hänsyn till elevernas åsikter. De upplever sig delaktiga i skolarbetet.

Drygt 50 % av våra elever upplever att de alltid eller oftast har studiero på lektionerna, med en majoritet på oftast. 40 % uppger att det inte stämmer alls eller att det stämmer ganska dåligt. Av dessa siffror ser vi att studieron ibland brister för våra elever.

På frågan om det finns vuxna som eleverna är rädda för kan vi se en klar minskning från tidigare år från 15 % till 8 %.

Samtal med Trygghetsrådet.

I samtal med eleverna om trygghetsenkäten bekräftar de siffrorna i Trygghetsenkäten. De allra flesta trivs bra här och upplever sin skolgång som trygg. När vi undersöker vilka elever det är eleverna är rädda för ser vi att det handlar om att man upplever rädsla kring utåtagerande elever. Samtliga elever bekräftar i samtalet att känslor av otrygghet uppkommer när en situation upplevs som oförutsägbar. En plats kan kännas helt trygg eller helt otrygg beroende på vilka människor som är där.

När vi pratar om vilka vuxna de känner sig otrygga med handlar det om att de upplever personen som "sträng" eller "arg om jag gör något dumt" snarare än att de upplever rädsla.

Trygghetsteamet

Under det gångna läsåret har Trygghetsteamet fått in 183 anmälningar om kränkande behandling i DF respons. Förra läsåret fick vi in 158 anmälningar. Vi ser en fortsatt ökad anmälningsgrad sedan tidigare läsår men tolkar detta som att systemet med DF respons underlättar anmälningarna snarare än att kränkningarna ökar. De allra flesta anmälningar som görs är vid anmälan redan utredda av personal som bevittnat eller först fått information om händelsen. En liten del av händelserna behöver utredas vidare av Trygghetsteamet.

Statistiken visar att pojkarna är överrepresenterade i anmälningarna och att de flesta konflikter sker på rasterna och ute på skolgården. Vi ser även att många konflikter sker på verksamhetstid men inte i klassrummen. Av detta drar vi slutsatsen att konflikter ofta inträffar i mellanrummen, till exempel i korridorer och kapprum. 49 % av de anmälda händelserna är fysiska bråk, 35 % är verbala bråk och 7 % hot om våld. De övriga procenten handlar bland annat om kränkningar på social medier och psykosociala kränkningar.

6.3 Sammanfattning och analys

Flertalet elever känner sig trygga och trivs bra i sina klasser. Dock har vi mycket kvar att arbeta med då vi vill att samtliga barn på Kvarnbäcksskolan ska känna sig trygga och trivas här.

Den gångna vårterminen 2020 har präglats av pandemin och vi har varit tvungna att anpassa oss och vara flexibla för att hitta fungerande lösningar. Intressant att se är att anmälningensgraden i DF respons sjönk ordentligt under våren då skolan vidtog stora åtgärder för att hålla eleverna åtskilda. Vi tar med oss många av dessa erfarenheter in i vårt fortsatta trygghetskapande arbete.

Skolan har under det gångna läsåret fortsatt arbetet med Trygghetsteamet för att arbeta frekvent med att öka säkerheten bland samtliga elever på skolan. Vi kan se att de flesta elever vet vilka Trygghetsteamet är och hur de kan få hjälp av teamet. Trygghetsrådet har också gett oss värdefull information om hur vi kan fortsätta utveckla trygghetsarbetet.

Satsningen på verksamhetsutvecklande arbete för Fritidshemmet för att få till välfungerande, roliga och konfliktfria raster har gett resultat. Vi vill flytta vårt fokus från att lösa konflikter till att undvika dem. Vi har återgått till att ha endast en långrast för samtliga elever, istället för två, och då kunna öka på bemanningen. Detta har resulterat i att fler vuxna är ute som kan leka, prata och umgås med barnen. Vi vill vara tillgängliga och goda förebilder för våra elever. Vi har även återinfört att pedagogisk personal har rastpass på schemat.

Skolan har arbetat mycket med tillgängliga lärmiljöer för att få till lugna och rofyllda klassrum. Varje klass har fått ett eget kapprum istället för att dela med parallellklassen. Detta har medfört mindre antal konflikter i övergångarna mellan rast och lektion.

Kommande läsår kommer trygghetsarbete öka ytterligare genom en stor satsning på Trygghetsteamet som kraftigt kommer utökas.

De fyra huvudsakliga uppgifterna kommer bestå av att utreda anmälda kränkningar, att arbeta förebyggande och främjande genom att genomföra trygghetsvandring och genomföra och analysera trygghetsenkäten och anmälningarna i DF-respons.

Planera och genomföra trygghetsfrämjande insatser och fungera som en insats i EH-arbetet.

	Vad?	Hur?	Vem?
Främjande	Göra planen mot kränkande behandling och diskriminering mer tillgänglig och aktiv i verksamheten.	Planen kopplas till Läroplanens första kapitel. Öka personalens förmåga att jobba efter läroplanens första kapitel. Tema och värderingsövningar på A-lagsmöten.	All personal Kurator
	Trygghetsteamet (GREAT)	Arbeta utredande, förebyggande och främjande. Fungera som insats för EH. Planerar och genomför trygghetsskapande aktiviteter.	Kurator, speciallärare
	Rastverksamheten	Fortsätta arbeta med en aktiv rastverksamhet utifrån eleverna intressen och erfarenheter.	Lärare i fritidshem, speciallärare
	Utveckla relationen mellan personal och elev	Samtliga lärare har planerat mentorstid på sitt schema.	Rektor
Förebyggande	Öka tillgängligheten för alla elever.	Anpassa verksamheten genom att öka kunskapen kring elever i skolsvårigheter för att göra rätt anpassningar.	Rektor
		Anpassa de fysiska lärmiljöerna för att skapa en lugn arbetsmiljö för alla barn.	Rektor
Upptäckande	Trygghetsteamet	Analyserar trygghetsenkäten och anmälningar i DF Respons. Genomför Trygghetsvandringar. Använder sig av elevernas Trygghetsråd för informationsinhämtning.	Kurator
	Rastvärdar	Rastvärdar ska alltid finnas på plats utomhus för att upptäcka kränkningar.	Rektor
	Elevhälsan	I det återkommande arbetet följer vi upp tillgängligheten.	Rektor

Arbetsgång vid diskriminering eller kränkning

Till den pedagogiska vardagen hör att ta hand om mindre dispyter och osämja mellan elever. Vanligtvis kan sådant hanteras direkt och osämja mellan eleverna försvinner utan att någon/några efteråt bär på känslan att vara kränkt. Det kan vara svårt att avgöra vad som är "vardagliga dispyter" och vad som är kränkningar. Här behöver varje person lita på sitt professionella omdöme.

På Kvarnbäcksskolan är det all personals uppgift att gripa in och agera oavsett om det handlar om "vardagliga dispyter", trakasserier eller kränkningar.

På Kvarnbäcksskolan har vi följande arbetsgång vid kränkningar, diskriminering och mobbing.

1. Den personal som bevittnar en konflikt ingriper genast och åtgärdar den akuta situationen.
2. Den personal som åtgärdat konflikten ansvarar sedan för att mentor/ fritidshemspersonal och vårdnadshavare meddelas.
3. Om händelsen är en kränkning, diskriminering eller mobbing ska en anmälan göras i DF Respons och rektor ansvarar för att utredning påbörjas.
I DF Respons görs anmälningar och utredningar om kränkande behandling enligt skollagen. (2010:800)